

ELŐFIZETÉSI ÁRA
 „JÓ SZERENCSET” MELLÉKLETTEL EGYÜTT
 EGESZ ÉVRE 12.— K. | NEGYED ÉVRE 3.— K.
 FÉLEVRE 6.— K. | EGYES SZÁM —60 K.

FŐSZERKESZTŐ
 DR. BISCHITZ BÉLA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 BUDAPEST, IV., (BELVÁROS) MOLNÁR-UTCA 33
 TELEFON 108—00.
 HIRDETÉSEK mm. SZÁMITÁSSAL DIJSZABÁS SZERINT.

Írói díj 8 oldalas nyomtatott ivenként 35 K.

Közlemények átvételét csakis a forrás megnevezésével engedjük meg.

Ruda.

Ruda... Ez a név van hivatva arra, hogy igazolja hazánk egész aranybányászatát a művelt külföld előtt s némiképp azon kételkedők szemében is, akik magyarok ugyan, de azért nem átalják ócsárolni az erdélyi fémbányák hírnevét s leszállítani hitelüket. Sőt mondhatjuk, hogy ez a név teszi s teendi az összekötő kapcsot a hajdankori, mesék ködébe vesző erdélyi aranybányászat s a jelen közt. Ez teszi elhíhetővé azt, hogy Magyarország erdélyi részei voltak csakugyan Traján császár kincstárának aranyal ellátói s az egykori római bányászat nyomai odalenn Erdélyben csakugyan történelmi emlékek.

A „Rudai 12 apostol bányatársulat”. Ez az aranybánya társulat, amely az ezeregyéj Golkonda aranybányáit varázsolta elő Hunyadvármegye északi részeiben. Az a mészés szerencse, amit ez a társaság ott — igaz, hogy tisztes munka után elért, szinte káprázatos. Csak futólag említjük, hogy alig három év eltelte után, mikor megvásárolta a gróf Toldalagi-féle muszári aranybányákat, 58 kg-os szabad aranyeletre tett szert. Komoly bányászatot folytatva, kontinens elsőnemű bányavállalatává nőtte ki magát. Dicséretére szolgál, hogy nem buzdult fel a szabadarany leleten, mint ezt még kivétel nélkül megtette minden magyar aranybánya-tulajdonos. Nem pályázott szabadaranyra, hanem folytatta a szegény s szegényebb ércék kiaknázását, amelyek tománként három vagy négy gramm aranyat is adtak felzuzás után. Szóval nem kezdett s nem folytatott rablóbányászatot, amittől hangosak Erdély bércei. Olyan modern zuzóberendezése olyan mintaszerű bányászata alig van más arany bányaműnek a földtekén, mint amilyenek e társaság berendezései. S hogy így cselekedett, hogy nem sietett kirabolni ez a németnek szidott társa-

ság a magyar hegyeket, ezerszeresen jól tette s példája bizonyára nem fog nyom nélkül eltűnni a magyar globuson.

Legalább mi azért emeljük ki nevét, hogy példa gyanánt mutassunk rá, mikor aranybányászatról szól az ének, mikor arról van szó, miképp kockáztassa, ha már kockáztat valaki, tőkét a bánya-alapító, vagy valamely konzorcium. A muszári-i kimerültek, mit sem érőnek látszott. Volt olyan is, aki már tanácsolta az egész bányüzem beszüntetését Muszáriban. A társulat elszántan folytatta a feltárási munkálatokat, mint a legkomolyabb s legproduktívabb művében, nem riadva vissza a folytonos újabb s újabb áldozatoktól.

S íme: ez az, amire mi mint példára mutatunk. Ez év november havában — miként ezt már előző számunkban jelentettük — 251 kg és 209 ezred kg aranyat termelt a Rudai 12 apostol. Szim aranyat, olyat, aminek kg-ja 2400 K-ért váltatik be bármelyik állami fémbeváltó hivatalnál. Olyan dolog ez, ami eddig nem létezett recordot teremtett Európában. Eredmény ez, ami mindennél biztosabban fogja rehabilitálni az erdélyi aranyországot. Hogy mit jelentett ez az eredmény odalenn Erdélyben, jellemző erre hírvatunk*) s az, hogy brádi tudósítónk azt jelentette nekünk, hogy *ott valóságos aranyláz fogta el az embereket*. Nem is lehet csodálni, mikor ebből a hatalmas termelési eredményből nem kevesebb, mint 105 kg szabadarany volt, vagyis — hogy a laikus olvasó is megértse — olyan arany, amely szintisztán, minden más anyagtól mentesen, szüztisztán volt eleddig rejtve a föld méhében, csak épen ki kellett onnan emelni. 105 kg aranyat „talált” a rudai bányatársaság oly helyen, amely századokig román s magyar emberek bányatulajdona volt, amelyben

*) A Rudai 12 apostol s az aranytolvajok.

meg is kezdték már a bányászatot és csakis szinte önfeláldozásig menő szívós kitartáson mult, hogy az emberiség részére (természetes, hogy első sorban e társulatnak javára) kiemelődnek onnan e kincsek.

S ha egymagában ez a 105 kg lenne. De nem ez az egyedüli s egyetlen aranylelet ez immár oly hosszú idő múlva. Most úgy látszik, megtalálták azokat a teléreket, amelyek a szabadaranyra vezetnek. De már decemberben is újabban találtak 25 kg aranyat, noha csak alig pár nap telt volt el e hónapból.

De hogy sorjában vegyük, nem lesz érdektelen megemlítenünk azt sem, hogy az összes aranyleleteket egy praktikus intézkedő tárta fel. Az üzemi költséget akarták redukálni azzal, hogy 40–50 ezer K költséggel a mostani lóvonati állítópályát Musztári s Bráza közt villamosra szándékoztak átalakítani. Evégből szükségesnek mutatkozott egy keresztvágot hajtása. Ez a keresztvágot ez év májusában a 30-as szinten megüjtötte ezt a kincses telért s adott abban a hónapban 40 kg aranyat. Már akkor megállapították, hogy ez a telér hosszasan húzódik s júniusban már ugyancsak adott szabadaranyat és pedig 60 kg-ot a 60-ik szinten. Most a 90-es szinten járnak s ez egyetlen egy helyen adott 80 kg aranyat, vagyis felülmul minden eddigi szabadarany-leletet s másik helyen ugyanez szint adta a fentemlített 105 kg-ot kitevő 35 kg szabadaranyat. S mint szintén említettük, már december legeleje is produkált 25 kg-os tömzsöt, míg a rendes zuzási tevékenység nem szünt meg pillanatra is.

Mikor ilyen hallatlan szerencse látogat meg valakit, pillanatra fellélekszik s abban hagyja a szorgos munkát. Nem így a „Rudai” Folytatja munkáját, mintha mi se történt volna s ami valóban meglepő, nem lát neki az aranykincs kirablásának. Ezt úgy kell érteni, hogy nem iparkodik kifürkészni, hol az ilyen bőséges Istenáldás, hogy azt mielőbb értékesítse, hanem mint a jó gazda, számít a netán beálló szükös esztendőkre, hisz volt része benne Musztáriban, s félre teszi rosszabb napokra ezt a tartalékot. Amint mi értesülünk, 30. és 90. szintek közt levő 60 méter hosszú telért elfalaztatta a benne levő s mintegy 1000 kg-ot becsült

aranykincsel.***) Két méteres vastagságú betonfalat emeltek oda s állandó őrséggel őriztetik.

A racionális bányászatnak ilyen szellemű bányászkodás az ideálja. Csak az állam volt ilyen bányász Magyarországon eddigelé. Kívánatos, hogy ez a szellem hassa át mindazokat, akik leereszkedtek a föld mélyébe. S hassa át azokat is, akik bányarészcvények boldog s boldogtalan tulajdonosai. Kívánatos az ország s — uti figura docet — saját érdekükben is.

Bányaj.

Eljárás vízvezető földrétegeknek kövesítőanyag befecskendezésével történő kövesítésére.

Ismeretesek már oly eljárások, amelyek segítségével vízvezető földrétegek megfelelő anyag bevezetésével kövesíthetők. Legújabban is kérnek ily eljárásra is szabadalmat. Az eljárás lényeges újdonsága abban áll, hogy a kövesítőanyagot furólyukakban vezetjük le.

Kövesítőanyag gyanánt cementet vagy más hasonló anyagot is lehet használni, egyszerűség okáért a következőkben cementezésről fogunk beszélni.

A szakaszosan történő cementezést eddig akként végezték, hogy a cementet több furólyukon szakaszonként nyomták be az illető földrétegbe, így pl. az egyes furólyukat 10 m.-rel mélyítették és az ekként hozzáférhetővé vált földrétegbe cementet fecskendeztek be. Eme szakasz cementezése után újabb 10 m.-rel mélyítették a furólyukakat és az így hozzáférhetővé vált réteget ismét cementezték. Ekként jártak el, míg a vizet nem vezető és az aknával áttörendő réteget el nem érték. Az egyes szakaszok hossza 10 m. helyett tetszőlegesen más hosszúság is lehet.

Ennek az eljárásnak az a hátránya, hogy a frissen cementezett földréteg a furólyuknak további mélyítésénél mozgásnak indul, tehát a cement tökéletlenül köt. Mikor a cementet az ujonnan furt lyukakba befecskendezzük, a fölöttük levő rétegeknek még tökéletesen meg nem keményedett cementezése újból mozgásnak indul, mi a lekötést esetleg teljesen meggátolja.

Találmányunk szerint ezeket a hátrányokat akként kerüljük el, hogy a cementtel kövesített réteget csővel béleljük és a bélelőcsövet a kövesített réteg alsó végén a réteggel szemben tömit-

**) Ez az a hely, ahol a betörést megkísérelte az 5. elszánt betörő. (Lásd hírvonatunkat. *A szerk.*)

THEODOLITOK

nivellálók, felállító készülékek,
tájolók, mintaszerű, precíziós
kivitelen mint különlegesség
gyártása.

(B/2268/702/686/41)

MAX HILDEBRAND

azelőtt August Lingke & Co.

FREIBERG, Sachsen 47.

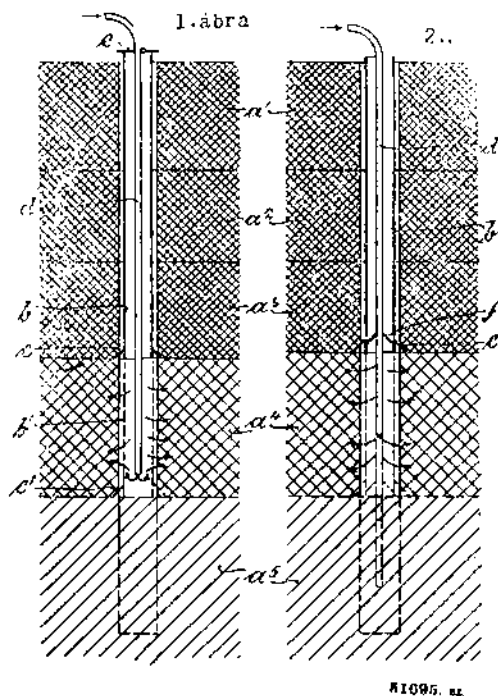
Alapított 1791.

Magyarországi képviselő:

CONRAD ÉS TÁRSA

Budapest, VI., Teréz-körút 15.

jük, miáltal a réteget védjük úgy, hogy a lekötés zavartalanul mehet végbe.

Az eljárás a csatolt rajz 1. ábráján látható, hol az (a1, a2, a3) rétegek már szakaszosan kővesítve vannak. A furólyukat a (b) cső béleli, melyet az (a3) réteg alsó végén a már cementezett réteggel szemben a (c) tömítés tömíti. Ez a tömítés tetszőlegesen képezhető ki, pl. akként, hogy a rétegben megfelelő vállat hagyunk állva.

A furólyukat most már az (a4) rétegbe hajtjuk le és ezt cementezzük, amennyiben a cementet a (d) csővön benyomjuk. A (b1 és c1) pontozott vonalak azt jelzik, miüként alkalmazzuk később az (a4) rétegben a béléscsőveket és tömítéseket, hogy az (a5) részt is furhassuk és cementezhetjük.

Ily módon mindaddig dolgozunk, míg a furólyuk a kívánt mélységet el nem érte. Ha azonban az 1. ábra szerint a (b) béléscső felső végén alkalmazzuk a (b) csövet elzáró (e) tömítést, mely a cementnek nyomás alatt történő bevezetését teszi lehetővé, a cementező folyadék a furólyukban fölemelkedik és azt teljesen vagy részben kitölti, mi nagy cementveszteségekre ad okot, mert a furólyukat kitöltő cementjét a furás folytatásánál ki kell öblíteni.

Hogy ezt a hátrányt elkerüljük, az 1. ábrán látható felső tömítés helyett a (b) béléscső és (d) befecskendező cső között, körülbelül a külső (c)

tömítést alkalmazunk (2. ábra). Ekkor a cementező folyadék a furólyuknak csakis azt a részét töltheti ki, melyet cementezni kell, tehát a cementveszteségeket lehetőleg elkerüljük.

Bányay.

HAZAI HIREK.

Személyi hír. Dr. Buchrucker Lénárt, a Rudai 12 apostol bányatársulat vezérigazgatója a napokban tért vissza Transvalból, ahol az ottani aranybányászati viszonyokat és cyanlogzókat tanulmányozta hosszabb ideig. A vezérigazgató, aki egyike Európa legelső fém-bányamérnökeinek, ezen útjára magával vitte Popper József főmérnököt, aki a társulat gurabárai hatalmas zuzóinak főfelügyelője és Sieber Adolf bányamérnököt.

Osztrák bányatulajdonosok gyűlése. Wienből jelentik lapunknak, hogy az osztrák bányatulajdonosok egyesületének kezdeményezésére december 5-én bizottság alakult, mely feladata a bányatulajdonosok általános egyesülésének szervezése lesz. A bizottság elhatározta, hogy 1912. szeptember havának második felében Bécsben tartják meg a bányászok nagygyűlését.

Gyűlés az állami aranybeváltás iránt. Ismeretes az a mozgalom, amely az aranytolvajlások meggátlását tűzte ki célul s amelynek egyik elsődrendű eszközeül az aranybeváltások körüli mezériák orvoslása látszott szakkörökben az első teendőnek. Az arany beváltásának államilag való kizárólagos kezelését ajánlják, minekutána beigazolódott, amit mi annakidején megirtunk, hogy nem hinnők, hogy a büntető novella életbeléptetése után jogászörökkel meg lehetne barátkoztatni annak gondolatát, hogy az aranylopást súlyosabb büntetési tétellel sújtsák. Így lépett előtérbe az aranybeváltás monopolizálásának gondolata, amelyre nézve emlékiratot dolgozott ki egy előkelő aranybánya-társulat. Ezt a memorandumot tárgyalták a Bánya- és Kohóvállalatok Egyesületében. E gyűlésen elhatározták, hogy e memorandumot kérvény alakjában az egyesület felterjeszti a pénzügyi kormányhoz, kérvén, hogy részben törvényhozási, részben pedig rendeleti uton mielőbb szabályozza ezt a rég huzódó ügyet.

Uj köszénbánya. Barótról írják lapunknak: Még a nyáron történt, hogy Középpajta határában a romboló árvíz jókora széntelepet mosott ki a talajból. A további kutatás nyomában megindult és kitűnt, hogy a medencében nagy kiterjedésű széntelep rejlik. A jogosítványokat dr. Ferenczy Géza szerezte meg, aki a széntelepet megnyitatta

Festékek és lakkok

megbízható, szolid és olcsó beszerzési forrása

KRAYER E. és TÁRSA BUDAPEST festék-, kence-
és lakkgyára

Főraktár és iroda: —
V., Váczi-ut6.
„Kraye festékudvar”

O cs. és kir. Fensége, József főherceg udv. szállítója.
A m. királyi államvasutak, állami, gép- és vasgyárak,
az összes waggongyárak, Budapest főváros szállítója.

(B/2139/420/52/II)

Eredeti **FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET** minden célnak
megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA

és a napokban megkezdte a kőszén elszállítását az apácai állomásra.

Társláda-gyűlés. Folyó hó 5-én a Bihar—Szilágyi olajipar rt. felsődernai aszfalt telepének irodájában társláda-gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a társláda készpénz és értékpapir vagyonát a Wilner-Bankvereinban helyezik el. A gyűlésen Gálfi nagybányai főbányabiztos is résztvett. Hogy a Bihar—Szilágyi olajipar tulajdonát képező felsődernai aszfalt-telep társládájának pénze itt nyer elhelyezést, ezt mi igen természetesnek tartjuk, mivel Bihar—Szilágyi e bank alapítása.

A Rudai 12 apostol és az aranytolvajok.

A mesés szerencsével dolgozó brádi bányatársulat minden irányban felveszi a küzdelmet az aranytolvajokkal. Az aranytolvajlások meggátlására vonatkozó ténykedését már ismertettük. Addig is, amíg a javaslatainak sorsa eldőli, a bányatelepen — ha kell — revolverrel és csendőrszurronnyal is felveszi a küzdelmet az elszánt tolvajokkal. Legutóbb Popper főtitkár névtelen levélben értesítették, hogy öt muszári atyafi betörést tervez a bányába.* A főtitkár erre öt állig felgyverkezett tisztviselőtársával a Valea mori tárnából elment a muszári tárnába, ahol lesbe álltak. Éjjel 11 óra is elmúlt már, de nem jelentkezett senki. Már-már azt hitték, hogy csak félrevezetés volt a följelentés, amidőn egyszerre egy bányamécses fénye tűnt föl s utána 3 elszánt alak. Alig tizenöt méter választotta el a tolvajokat az üldözőktől, amidőn az egyik betörő észrevette a közeledő üldözőket, eloltotta a lámpáját. Ezután az egyik tolvaj a kezében lévő dinamitbomba gyutacsát meg akarta gyújtani, hogy ellenfeleire hajtsa, mikor a mérnök rásütötte fegyverét. A lövés annyira megrisztotta a veszedelmes betörőket, hogy a bombát, mielőtt még meggyult volna, földrejtették és valamennyien futásnak eredtek. A mérnök erre jelt adott társainak, akik a tárna összes bejáratait elállották, majd a bánya telefonján segítséget kért a gurabárczai csendőrségtől, akik reggel felé szintén megérkeztek. Heves küzdelem után sikerült a veszedelmes betörőket elfogni. Tényleg öten voltak, akik valamennyien revolverekkel és bombákkal voltak fölfegyverkezve. A betörők közül *kettő a muszári községi bíró fia*. A csendőrség átkísérte a betörőket a dévai ügyészség börtönébe.

Mint más forrásból értesülünk, a betörés csütörtökön a hajnali órákban történt. Igen érdekes, hogyan férkőztek a vakmerő tolvajok a bányához. Künn a föld felszínén kezdték meg egy akna mélyítését. Tudniillik valósággal mélyítettek egy primitív aknát, amely munka esetleg már hónapok óta volt folyamatban. Mindennap pedig letakargatták gondosan falevelekkel, gazzal a nyílást, úgyhogy nem maradt semminek se nyoma. Mikor elérték a kincses aranybányát, már 23 méteres volt az akna. Ebbe a tekintélyes mélységbe közönséges ruhaszáritó kötélén ereszkedtek le hárman. Kettő az „akna” szájánál

* Lásd vezércikkünket. (A szerk.)

örkődtek. Persze tetőtől-talpig fegyverben. Alant meg olyan bombákkal fegyverkeztek fel, mindenfajta egyéb gyilkoló szerszámon felül, hogy a lelógó rövid gyújtózsineget meggyújtva, nyomban az elhajtás után felrobbanjanak. A tolvajok jól kiszemelték cselekedetük színhelyét. Ott törtek be, ahol a társaság behagyta a jövőre szűkösebb esztendőkre idejére a szabadaranyat vezető rétegeket érintetlenül. Ártalmatlanná tételük után a csendőrség a körösbányai őrsre vitte, honnan a dévai ügyészségre szállították.

A Kolozsvári kőszénbánya rt.-nál a magyarországi fióktelep képviselőjével meghatalmazott Bernaric Simonis de Dudereele és Lécher Henri kiskeresztesi lakosoknak ebbeli minőségét és együttes cégjegyzési jogosultságát, valamint a Szurdok mellett levő Kiskeresztes, mint fióktelep helyét bejegyezte a kolozsvári törvényszék. Együttal törölték a kolozsvári fióktelepet, valamint Selényi Marcellnek képviselői minőségét és cégjegyzési jogosultságát.

Halál a kőbányában. Piuméból jelentik lapunknak: Rastocinén halálos dinamitrobbanás történt a kőbányában. Faldics János tüzelőmester az egyik dinamitaknát akarta kitisztítani, a kis dinamitpatront a lyukba dugta s a zsinórt meggyújtotta. A zsinór, ugylátszik, rövid volt, mert a következő pillanatban a patron fölrobbant és megölte Faldicsot.

A kohómérnök — „ipari” alkalmazott. Érdekes határozatot hozott a Kuria egy konkrét esetről kifolyólag. Eszerint a kohómérnök keresete az I. T. 176. §-a alapján bírálendő el. X. mérnök ugyanis műszaki hivatalnokként volt alkalmazva egy nagy részvénytársasági iparvállalatnál és azzal szemben keresete támadt. A Kuria kimondta, hogy miután az 1884: XVII. t.-c. 92. §-a szerint a nagy iparvállalatok és a törvénycikk 25. és 183. §§-ai szerint a vegyeszeti gyárak is az ipartörvény rendelkezései alá esnek és a felperes alperesnél ennek közvetlen ipari céljaira volt hivatva munkálatokat teljesíteni, felperes — habár esetleg fontosabb teendőkkel is volt megbízva — *ipari alkalmazottnak* tekintendő; és mert felperes keresete kifejezetten a szerinte alkalmazandó fölmondási időre számított fizetésre, tehát nyilván a munka megszűnéséből keletkező kártérítésre irányul; az ilyen vitás kérdés pedig az 1884: XVII. t.-c. 176. §-a szerint első sorban az iparhatóság által döntendő el.

Akna-ünnep. Selmezbányáról jelentik lapunknak: Az itteni Ferencaknai bányászok hagyományos szokás szerint ünnepelték meg a Ferencakna név-ünnepét. A munkások a tisztek vezetésével templomba mentek ünnepi misére. Az istentisztelet után a bányászok a Ferencaknához vonultak vissza s ott jutalmakat osztottak ki részükre.

Sziklaomlás Breznóbányán. A breznóbányai kőfejtőben, zólyomi levelezőnk jelentése szerint, emeletes ház nagyságu sziklatömb szakadt le s irtózatos robajjal indult lefelé a lejtőn az ott dolgozó munkások felé. Egy embernek sikerült fölreugrania, három munkást azonban agyonzuzott a szikla. Az országot két darab több száz mázsás szikla zárja el, melyeknek szétrobbantásán most fáradoznak.

TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMÁSHOZ. KIZÁROLAGOS RAKTÁR:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

A Magyar Kárpáti Petroleum R.-T. december 23-án rendkívüli közgyűlést tart Budapesten dr. Pekár Imre ügyvédi irodájában. A közgyűlésen a részvénytársaság alapszabályainak módosítása és alaptőke fölemelése fölött határoznak.

Az Urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya Rt.-nál Neyret Jean igazgatósági tagnak ebbeli minősége és cégjegyzési jogosultsága megszűnt.

Magyar petróleum. Legutóbbi számainkban részletesen ismertettük az izaszacsali petróleumterületeket. A kissármási gáztorrással együtt irtunk róluik, mert a furási napló adataiból és a geológiai fölvételekből meggyőződhattünk arról, hogy az izaszacsali petróleum-mezők nemsokára oly híresek és fontosak lesznek, mint a sármási gázterület. Alig néhány nap mult el cikkeink megjelenése után s máris kitűnt, hogy az izaszacsali területről nagy fontosságához méltóan emlékeztünk meg. A 4. számú furólýukról, amelynek helyét még néhai Böckh János, a nagy geologus és Zuher tanár határozták meg, végre feltört a petróleum és szakadatlanul ömlik. A feltörésre vonatkozólag ezeket jelentik lapunknak:

A Magyar Kárpáti Petróleum Rt. izaszacsali telepén a minap az egyik 523 méter mélységű furókutból, erős füst és gázömlés után megindult a petróleumömlés, még pedig oly mértékben, hogy sürgősen új tartályokról kellett gondoskodni a nyersolaj felfogására. Az erupció érthető szénzúciót keltett a környéken, ahol nagy messziségről látható a nyersolajgőzöszlop. Az új feltárás óránként nyolcszáz liter petróleumot termel. A petróleum-ömlés megtekintésére báró Perényi Zsigmond főispán is kiutazott a helyszínére. A furási munkálatokat különben egy galíciai mérnök vezeti a társaság megbízásából. Egyizben már nagyobb mennyiségű petróleumra akadtak, minthogy azonban akkor a csöveket összelapította a petróleumsugár, be kellett tömni a furást és újra kellett kezdeni a munkát. Azóta a zólyombrezói gyárban előállított vascsövekkel igyekeztek lehatolni a földbe, de még így is olyan nehéz volt az előrejutás, hogy a társaság kénytelen volt a helyszínen egy furóeszközöket készítő gyárat építeni. A galíciai mérnök szerint, ezen a helyen nagy mennyiségű petróleumot fognak kapni. A társaságnak az a terve, hogy egyelőre teher-autókon fogja Máramarosszigetre szállítani a petróleumot, míhelyt azonban újabb forrást tárnak fel, csöveket fognak lerakni Máramarosszigetig.

A bányamérnök találmánya. Herczeg Pál nagy-

ági bányamérnök föltalált egy újfajta biztonsági levélborítékot, amelyet siet szabadalommal megvédeni. A szabadalmi hivatal a találmányt 4291. szám alatt már be is igtatta.

Halál a homokbányában. A borosznói homokbányában dolgozott Pavelka István tizenkét éves fiával. Munkaközben saját vigyázatlanságuk következtében egy leomló homokréteg alá kerültek s bár gyors segítség érkezett, mindketten odavesztek.

A Rimamurányi alapszabályai. A Rimamurány—Salgótarjáni vasmű Rt. 1911 február 7-én tartott rendkívüli közgyűlésén határozta el alapszabályainak módosítását. A céghivatal most jegyezte be a módosítást. E szerint: Az alaptőke 40.000 darab egyenként 200 korona névértékű, bemutatásra szóló új részvények kibocsátása által 8.000.000 koronával fölemeltetvén, a részvénytársaságnak ezidőszerint tényleges alaptőkéje 40.000.000 korona, mely 100.000 darab egyenként 100 forint és 100.000 darab, egyenként 200 korona névértékű, bemutatásra szóló részvényre oszlik. Loisch Ede igazgatósági tag ebbeli minősége megszűnt.

Bányaiskolát jó eredménnyel végzett,

- 23 éves nőtlen egyén, szerény igények mellett szén- vagy fémbányánál aknási vagy felvigyázói, esetleg ilyennemű segédi vagy
- gyakornoki állást keres mielőbbi belépésre. ■

Megkeresések >D 703< jelige alatt a kiadóba.

(B/4021/730/49)

Új bőrdöntő

és egyéb finom bőrárut legelőnyösebben vásárolhat a készítőnél

Csángónál

Budapest, IV., Múzeum-körút 5. — Telefon 67-00.

Grand Prix aranyérem Páris.

Olcsó szabott árak. A cím fontos.

(B/3832/611/24)

MŰSZAKI és GÉPIPARI RÉSZVÉNYTÁRS. Budapest, V., Alkotmány-utca 25.

.. Szivattyuk minden célra. Tűzoltó fecskendők. ..

Műszaki cikkek: gummi- és asbest-árak minden célra.

Kenőolajok, tisztítóanyagok, gépsziják. Robbanásmentes acetylen bányalámpák.

Telefon 153-11.
168-00. (B/3146/731/52) **MOTOROK.**

KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BÁLATA-TEVEZŐR-GÉPSZIJAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:

ALTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 7. GRESHAM PALOTA.

A Hazai Kőolajipar Társaság igazgatóságából kilépett volt Weiss Fülöp, a Kereskedelmi Bank nagytehetségű vezérigazgatója, a céghivatal most jegyezte be ezen igazgatósági tagság ebbeli minőségének és cégjegyzési jogosultságának megszüntetését. Ez a bejegyzés végkép bejelenti, hogy a Kereskedelmi Bank megvonta érdekeltségét a Hazai Kőolajipar Társaságtól.

Egy gondolat bánt most minden gyakorlati gondolkozásu embertársunkat: mivel lepje meg a karácsony alkalmából hozzátartozóit úgy, hogy a kellemes ajándék hasznos befektetés is legyen családjá számára. Ezt a célt mi sem szolgálhatja jobban, mint egy zongora. Képzeltük el annak a családnak boldog meglepetését, hová váratlanul bevonul a valóra vált álmok legpoétikusabbja: egy zongora, mely mindig érték marad és amelyet a legelőnyösebb feltételek mellett, gyári áron lehet megszerezni a *Musica* -nál.

Szénforgalom. A Máv. vonalai mentén fekvő kőszénbányák a november hó 19-étől november hó 26-áig terjedő héten, hat munkanap alatt összesen 14,721 kocsirakomány szenet adtak fel; 1889 kocsirakománnyal kevesebbet, mint az előző héten, ellenben 772 kocsirakománnyal többet, mint a múlt év hasonló (XI/20-tól XI/20-áig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 2453 vasúti kocsit raktak meg, 345 kocsival többet, mint az előző hét egy-egy munkanapján.

✠ KÜLFÖLDI HIREK. ✠

Török bányák bérbeadása. A török földmivelésügyi minisztérium az utóbbi időben több bánya bérbeadását határozta el. Ujabbán egész sereg vörösrézbánya, vasbánya, ón- és ólomezüstbánya bérbeadása kerül nyilvános versenytárgyalásra. A jövő esztendő első két hónapjaiban a következő bányákat adják bérbe: 1912 január 26-án: Vörösrézbánya Bulbüller községben (Endemisch kerület, Aidin vilajet). Tértfogata 591 djirib. (Egy djirib 60 négyszögláb. A szerk.) Február 1-én: Vörösrézbánya Israil községben (Tireboli kerület, Trapezunt vilajet). Tértfogata 376 djirib. Február 22-én: A „Kuru“ nevű vasbánya Baldjilar községben (Lapsaki kerület, Dardanellák). Tértfogata 292 djirib. Február 25-én: Salidü községben (Gnebdje kerület, Konstantinápolyi vilajet) levő 554 djirib kiterjedésű ólomezüst- és vörösrézbánya. Február 28-án: A Kuri község melletti ón- és ólomezüstbánya (Lapsaki kerület, Dardanellák). A banya térfogata 784 djirib. Február 28-án: Vörösrézbánya Chadi helyiségben (Curla kerület, Trapezunt járás). Tértfogata 127 djirib. Február 29-én: „Karakapa“ nevű vörösrézbánya Koskunli községben (Tireboli kerület, Trapezunt vilajet). Tértfogata 216 djirib. Február 29-én: Vasbánya és vaskohó Samokof községben (Vize kerület, Adrianápoly vilajet). Tértfogata 3474 djirib.

A tenessy-i bányakatasztrófa. A szörnyű katasztrófáról, amely az amerikai Tenessy környékét gyászbaborította, ujabbán a következő részleteket jelentik: kétszázhet bányász szállott le a bányába és amikor a robbanás történt, csak három embernek sikerült az emelőlgepen megmenekülnie, még mielőtt a tűz elérte volna őket.

Csak egyetlenegy halottat lehetett eddig felszínre hozni, Ez egy hivatalnok volt, akit a robbanásakor leomlott gerenda ütött agyon a tárna bejáratánál. Olyan hatalmas volt az explosio, hogy az egyes emeletek gerendái rögtön összeomlottak és lehetetlen volt a mentőknek a mélységbe jutniok. Levegőt sem voltak képesek a bányába szivattyuzni, mert a lángok kicsaptak. Eleinte azt hitte a bányaigazgatóság, hogy a lenrekeft munkások talán egy szomszédos tárnába juthattak, de ez a remény megszűnt. Asszonyok és gyermekek állják körül az égő bányát, ahonnan elevenen senki sem fog feljutni.

Az alpesi bánya rt. fejlődése. Az alpesi banya részvénytársaság igazgatótanácsának mai ülésén megállapították, hogy a társaság forgalma a múlt év megfelelő időszakához képest egy millió hatszáz ezer koronával emelkedett.

A köszönkampany. A múlt hó végén Berlinben a porosz—hesszeni, szász, bajor vasutigazgatóságok közt egyrészt és az osztrák államvasutak, valamint a szénforgalomban részes osztrák magánvasutak közt tárgyalások folytak, melyek a legtöbb kérdésben meg egyezésre vezettek. A több napi tárgyaláson a berlini királyi vasutigazgatóságot képviselő Reitmeyer dr főkormánytanácsos elnökölt, míg a cs. kir. osztrák államvasutak, illetőleg az osztrák vasutügyi minisztérium Brüll igazgató, udvari tanácsos, Startz dr császári tanácsos főfelügyelő és Winkler dr vasúti biztos által, a kassa-oderbergi vasut osztrák vonalaira nézve Szekula igazgató, kir. tanácsos és a déli vasut bécsi vezérigazgatósága Mittler dr. szakosztályfőnök által voltak képviselve. A Bécsnek és Budapestnek szönnel való ellátása szempontjából oly fontos segélyirányok kérdésében Reitmeyer főkormánytanácsos, Brüll udvari tanácsos és Szekula kir. tanácsos között külön tanácskozások voltak, amelyek eredményre még nem vezettek és amelyeket legközelebb folytatnak.

Széntermelés Kinában. 1910-ben Kina széntermelése 3.604,725 tonna volt. A szénbányák közül kettő belföldiek, kettő angol, egy-egy japán, illetve német kézben volt.

A termelés a következőképen oszlott meg:

Kaiping banya (angol kézben) termelt	1.174,312 tonnát
Fushua banya (japán kézben) termelt	830,328
A Pekin szindikátus honami bányája (angol kézben) termelt	357,205 "
Pinghsiang banya (belföldi kézben) termelt	610,000
Schantung bányatársaság (német kézben) termelt	482,880
Ching-Ching bányavidék (belf. kézben) termelt	150,000

✠ SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ✠

K. I. A) Ügyében eljárunk; már a kiadóban van. **B)** Oszországban tilos a bányákban és tárnákban bármilyen nemű gyermekeket alkalmazni, ha kilencedik és amennyiben földalatti munkáról van szó, ha tizedik életévét be nem töltötte. A kilenc évnél idősebb és tizenöt évnél fiatalabb gyermekek csak akkor alkalmazhatók, hogyha illető kerületi egészségügyi tanács által kiküldött orvos bizonyítványa

RUGGYANTAÁRUKAT, ASZESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSÍROS
TÖMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

szerint az illető munkára alkalmasak. A kilenc évnél idősebb és tizenkét évnél fiatalabb gyermekek naponként legfeljebb nyolc órai munkára alkalmazhatók.

Margittai tudósító. Kivánsága szerint járunk el. Levél is ment a kívánt címre.

A szerkesztésért felelős Dr. Bischitz Béla.

Fiatal számvivőt keres,

aki hasonló állásban már működött, borsod-megyei szénbánya. Ajánlatok „**Szerény 745**” jeligével e lap kiadóhivatalába. (B/745/51)

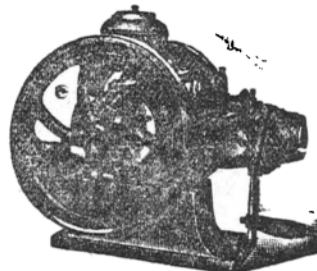
Mindenütt kapható! Nagy üveg K 2.40, közép üveg K 1.20, kis üveg K 0.65 árrban. ::

Eredeti BOLINDER-féle nyersolaj-motorok és nyersolaj-locomobilok

Sürgöncyim: SZABÓÉK

≡ csak ≡

TELEFON: 76-48 és 132-50

Szabó Emil és Társánál

Budapest, VI. ker., Teréz-körút 46/2. szám.

Benzinmotorok. Szivógazmotorok. Teljes malom berendezések. — Árjegyzék ingyen s bérmentve. Tessék a címre ügynelni!

(B/3148/453/46)

Wien X.,
Laxemburger-
strasse Nr. 53.

LANGEN és WOLF

Budapest
VI., Váci-körút
59. szám.

Kérje azonnal díjtalan prospektusunkat a világhírű

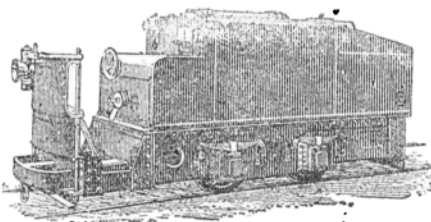
EREDETI

„Ottó“-benzin-lokomotivokról
bánya, erdei és iparvasutak számára

EREDETI

„Ottó“-motorokról

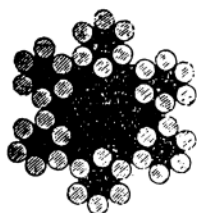
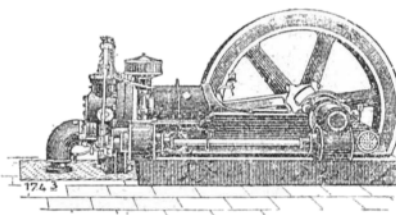
Tüzelőanyag: nyersolaj, benzin, benzol, szivógáz stb.

Elsőrangú gyártmány.

Leggazdaságosabb üzem.

**423ⁿ kitüntetés, köztük
40 állami.**

Felten és Guillaume

kábel-, sodrony- és sodronykötél-gyár
részvénytársaság

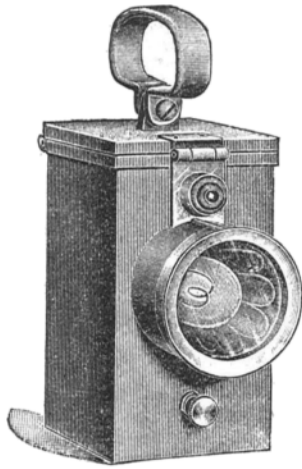
Budapest, V., Vizafogó 1460. szám.

Ólomkábelek. Villamvilágítási vezetékek. Sodronykötelek.

Elektrolytikus vörösrézhuvalok, okonítvezetékek, szerelvények stb.

(B/2095/619/25.)

LANGSTEIN és KLEIN

hordozható accumulator-gyár.
Valódi Korányi-féle szijvarró
: sodrony egyedárúsítása :
Budapest, IV.
Ferenciek-tere 3.
TELEFON 86-23.

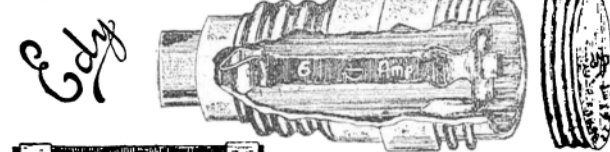
Hordozható accumulatorok, villamos gyújtótelepek, kézi lámpák, bányalámpák, Tüztöltőlámpák, kocsilámpák, zseblámpák és automobillámpák.

! Szab. elektromos vészlámpák !
Izzólámpa és elektrotechnikai cikkek gyári raktára.

(B/3478/733/48)

Szab. villamos biztosíték
kicserélhető betéttel.

Ha kiég, csak a betét cserélendő ki, tehát olcsóbb, mint bármely más biztosíték, mert a porcellándugó tovább használható. Nem kell javítani!

Mindenki által kezelhető! 550 Volt-feszültség és minden Ampererősséggel Legkisebb rendelhető mennyiség 25 db. Minden dugó 5 tartalékbetét elszállítatik.

Árak betét nélkül.

Edy normal csavarmennel	75 fill.
Edy nagy csavarmennel	1.55
Mignon	30

Betétek.

Edy normal betét 2-10 Amp-ig	18 fill.
Edy normal betét 15-40 Amp-ig	24
Edy nagy betét 6-20 Amp-ig	40
Edy nagy betét 30-60 Amp-ig	45
Mignon betét	20

Egyedárúsítás:

Hanak Miksánál, Budapest, V., Nádor-utca 50. sz.
(Markó-u. sarok.) (B/3779/699/41)

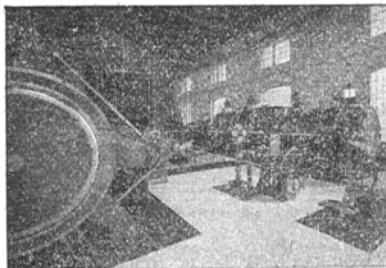
ERNHADT és SEHMER gépgyára Saarbrücken.

Vezerképviselő: **FLAMM ADOLF**

műszaki irodája és gépészeti berendezések vállalat.
Budapest, II. kerület, Margit körút 48. szám.

Szállít: bányas és kohógépeket, Diesel-nyersolajmotorokat, Centrifugal- és turbo-szivattyukat, gázgenerátorokat, Briquet-sajtókat és dugattyús szivattyukat.

B/3835/614/52.

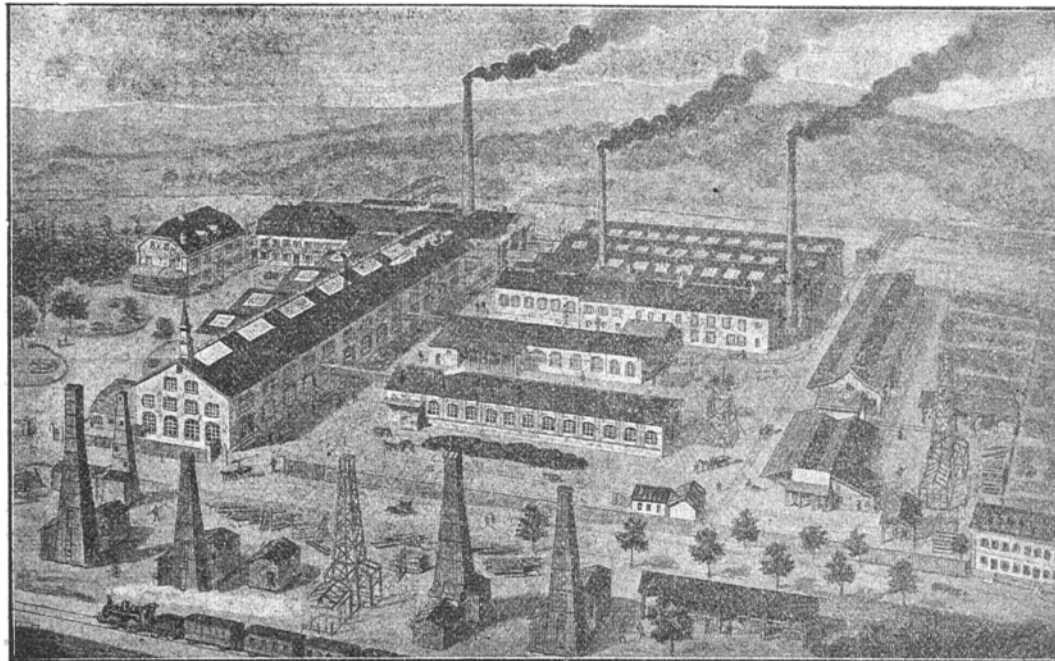

Szlovákiai sós víz

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS HUGYSZERV BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYIT.

Megrendelhető Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kivitelési R.T.-nél
BUDAPEST. TELEFON 162-84.
(B/227/650/44.)

Mélyfúrások mindenféle módszer szerint.

Sirgöncym
Vogt Niederbruck. Hivatal Masmünster.
Telefon-szám 9.

Gewerkschaft Gute Hoffnung, Tiefbohrergesellschaft

NIEDERBRUCK bei Masmünster i. Elsass.

Kombinált gőzüzemű mélyfúrógép véső és gyémántfúrásra a legnagyobb mélységig a „System J. Vogt“ szerint. Szabadalmazva minden nagyobb államban. — Ezzel a furási rendszerrel a legkülönbözőbb ásványok után furtunk a legnagyobb eredménnyel és pedig Németországban, Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban, Romániában, Oroszországban és Afrikában. — Petroleumfúrások. — Aknamélyítés fagyasztási eljárással vagy anélkül, furási tervezetek, vélemények, előtanulmányok hegyviszonyok geológiájáról a tengerentúlon is.

(B/15210/101/101/52/11)